

พาท้องถิ่นภาษาไทย

ช่วงชั้นที่

๒

ตรงตามกลุ่มสาระ: การเรียนรู้อาษาไทย ป. ๔-๕-๖

พจนานุกรมภาษาไทย

ช่วงชั้นที่

๒

โดย...พ่ายวิภากรม

บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด

SKYBOOK COMPANY LIMITED

515/276-8 อ.สีลม-บางนา อ.ปทุมธานี อ.เมืองสุพรรณบุรี อ.เมืองสุพรรณบุรี 12130

โทร. 0-2958-1125-7, 0-2567-5119 โทรสาร 0-2567-5106

e-mail: sales@skybook.co.th

www.skybook.co.th

"ศาลาพิทักษ์กฎหมาย ช่วงชั้นที่ 2"

วันที่ 1 : ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๓

วันที่ ๔ : ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๓

วันที่ ๒ : ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๓

วันที่ ๕ : ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๓

วันที่ ๓ : ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ขอเชิญชวนนักเรียน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เข้าร่วมการแข่งขันการประกวด

วิชาการ 80 นาที

ซึ่งมุ่งเน้นความรู้ความสามารถด้านนิติศาสตร์และกฎหมาย

พร้อมทั้งความรู้ด้านช่วงชั้นที่ ๒ – ๖ และที่ ๗ – ๑๒ ดังนี้ : ๑๓ ตุลาคม, ๒๐๒๓
๒๒ ตุลาคม

๑. ๑๓ ตุลาคม – การศึกษากฎหมายอาญา
๒. ๑๕ ตุลาคม

๑๐๕๒๒๕

TEL : ๐๖๖-๒๖๖-๕๒๐-๖๐๕-๒

๑๖๐๐๒-๒๐-๕๒๑-๓๐

ติดต่อสอบถาม

ที่ : **ศาลาพิทักษ์กฎหมาย**

๑๐๕๒๒๕-๑๖๐๐๒-๒๐-๕๒๑-๓๐

๑-๒๖๖-๕๒๐๖๑๒๒๕๒๒๕

๑-๒๖๖-๕๒๐๖๑๒๒๕๒๒๕

www.sjplab.com

โทร. ๐๒๑๐๖-๖๒๖๖-๖ โหลมา, ๐๒๑๐๖-๖๒๖๖

หากท่านผู้อ่านเรื่องคดีหรือข้อคิดค้นคดีโดยวิธีพิทักษ์ ศาลาพิทักษ์ จำกัด และพบว่าหนังสือคดีฉบับนี้
พิมพ์ไม่ชัดเจน สดภาพขาดหายไป หรือความบกพร่องอื่นใดอันเนื่องมาจากการขนส่ง
และการเข้าเล่ม กรุณาส่งหนังสือมาด้วยวิธีทาง เพื่อรับหนังสือเล่มใหม่

วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ ศาลาพิทักษ์ จำกัด

โทรศัพท์ : ๐-๒๖๖-๕๒๐๖-๖

คำนำ

พทหลักภาษาไทย ช่วงชั้นที่ ๒ ได้รวบรวมเนื้อหา
วิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๕-๖ ไว้อย่างครบถ้วน
และตรงตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วย

สาระที่ ๑ การอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

ที่ ๆ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า พทหลักภาษาไทย ช่วงชั้น
ที่ ๒ เล่มนี้ จะช่วยให้พี่น้อง ๆ เข้าใจในเนื้อหาวิชาภาษาไทยมาก
ยิ่งขึ้น เพื่อนำไปใช้ประกอบการเรียน การเตรียมตัวสอบ และ
ค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม

ฝ่ายวิชาการ

บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด

สารบัญ

สาระที่ ๑	การอ่าน	๓
	การอ่านคืออะไร	๓
	ประเภทของการอ่าน	๘
	หลักปฏิบัติในการอ่าน	๘
	การอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ	๕
	การอ่านร้อยแก้ว	๑๑
	การอ่านร้อยกรอง	๑๓
สาระที่ ๒	การเขียน	๑๗
	การเขียนคืออะไร	๑๗
	การเขียนสื่อสาร	๑๕
	การเขียนประกาศ	๒๐
	การเขียนเรียงความ	๒๑
	การเขียนย่อความ	๒๔
	การเขียนรายงาน	๒๖
	การเขียนสรุปเรื่อง	๓๑
	การเขียนย่อหน้า	๓๓
	การเขียนวันวรรค	๓๔
	การเขียนแสดงความคิดเห็น	๓๗
	การจดบันทึกความรู้	๓๘

	การจดบันทึกเหตุการณ์ประจำวัน	๓๕
	การจดบันทึกประจำกลุ่ม	๔๐
	การเขียนจดหมาย	๔๓
สาระที่ ๓	การฟัง การดู และการพูด	๖๒
	การฟัง	๖๒
	การดู	๖๔
	การพูด	๖๖
	การอภิปรายกลุ่ม	๖๕
สาระที่ ๔	หลักการใช้ภาษาไทย	๗๑
	คำและชนิดของคำ	๗๑
	กลุ่มคำ	๕๖
	ประโยค	๕๗
	ประโยคบอกเล่า	๑๐๒
	ประโยคปฏิเสธ	๑๐๓
	ประโยคคำถาม	๑๐๓
	ประโยคขอร้อง	๑๐๔
	ประโยคแสดงความต้องการ	๑๐๕
	ประโยคคำสั่ง	๑๐๕
	ประโยคเหตุผล	๑๐๖
	ประโยคที่มีคำเชื่อม	๑๐๘
	สระ	๑๐๘
	เสียงสระ	๑๑๑
	มาตรา	๑๑๒
	คำเป็น-คำตาย	๑๒๓
	ไตรยางศ์	๑๒๔

พจนานุกรมภาษาไทย ช่วงชั้นที่ ๒

วรรณยุกต์	๑๒๘
การผันอักษร	๑๒๙
อักษรควบ	๑๓๒
อักษรนำ	๑๓๖
รร (ร หัน)	๑๓๙
บัน กับ บรร	๑๔๑
คำพ้อง	๑๔๒
ตัวการ์ตูน	๑๔๔
คำประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์	๑๔๖
คำที่มี ฤ ฦ	๑๔๙
เครื่องหมายวรรคตอน	๑๕๒
คำย่อและอักษรย่อ	๑๖๙
คำสัมผัส	๑๗๔
ร้อยกรอง	๑๗๖
คำราชาศัพท์	๑๘๔
ตัวเลขไทย	๑๙๖
คำและภาษาต่างประเทศที่ปรากฏในภาษาไทย	๑๙๙
ภาษาถิ่น	๒๐๑
คติพจน์	๒๐๓
คำขวัญ	๒๐๓
สำนวน	๒๐๔
สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม	๒๐๘
วรรณคดี	๒๐๘
วรรณกรรม	๒๑๘
บรรณานุกรม	๒๑๙

สาระความรู้

การอ่าน

การอ่านคืออะไร

“การอ่าน” เป็นวิธีสื่อสารอีกวิธีหนึ่งที่มีความสำคัญ
ในชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านทำให้น้อง ๆ ได้รับความรู้
ที่มีประโยชน์ และรู้จักเรื่องราวที่มีคุณค่าต่าง ๆ มากมาย

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “การอ่านหนังสือ” ที่น้อง ๆ
ต้องนำมาใช้ในการเรียนและค้นคว้าหาข้อมูล

ประเภทของการอ่าน

การอ่านแบ่งออกได้ ๒ ประเภทด้วยกัน นั่นคือ

๑. การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านออกเสียงตามเนื้อเรื่องที่อ่าน เพื่อให้ผู้อื่นได้ฟังเรื่องราวนั้นด้วย
๒. การอ่านในใจ เป็นการอ่านที่ไม่ออกเสียง

หลักปฏิบัติในการอ่าน

น้อง ๆ สามารถปฏิบัติได้
ตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. อ่านหนังสือในที่ที่มีแสงสว่างเพียงพอ
๒. มีลักษณะท่าทางในการอ่านที่ถูกต้อง คือนั่งหรือยืนในท่าที่สบาย

๓. ไม่ถือหนังสืออ่านจนชิดสายตามากเกินไป แต่ควรให้อยู่ในระดับที่มองเห็นได้อย่างชัดเจน

๔. หากไม่เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน ควรค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม

๕. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้

๖. ถ้าเป็นการอ่านออกเสียง จะต้อง

☞ อ่านด้วยน้ำเสียงที่น่าฟังและชัดเจน

☞ อ่านออกเสียง ร ล ให้ถูกต้อง

☞ อ่านด้วยความมั่นใจ ไม่ประหม่า

การอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ

น้อง ๆ รู้หรือไม่ว่า หนังสือ
แบ่งออกได้ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ
หนังสือที่ให้ความรู้ และ **ข่าวสารกับ
หนังสือที่ให้ความบันเทิง**

ดังนั้น การอ่านหนังสือใน
แต่ละประเภทจึงมีวิธีการ อ่านที่แตกต่าง
กันออกไป

การอ่านหนังสือที่ให้ความรู้และข่าวสาร

หนังสือที่จัดอยู่ในประเภทนี้ ได้แก่ หนังสือเรียน
หนังสือพิมพ์ และสารคดี ซึ่งมีวิธีอ่านดังต่อไปนี้

๑. หนังสือเรียน ต้องอ่านทุกวัน เพื่อทบทวนบทเรียน
และเตรียมความพร้อมในการเรียน

๒. หนังสือพิมพ์ ต้องอ่านเป็นประจำ เพื่อให้รู้
ข่าวสารต่าง ๆ และทันต่อเหตุการณ์ นอกจากนี้ยังทำให้มี
ความรู้รอบตัวเพิ่มมากขึ้นด้วย

๓. สารคดี ควรอ่านในเวลาว่าง และ
อ่านแบบผ่าน ๆ ไม่ต้องจดจำรายละเอียด
แต่ต้องทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่าน

การอ่านหนังสือที่ให้ความบันเทิง

หนังสือที่จัดอยู่ในประเภทนี้ ได้แก่ นิทาน นิยาย และหนังสือการ์ตูน ซึ่งเป็นหนังสือที่อ่านเพื่อผ่อนคลายอารมณ์ ดังนั้นวิธีอ่านจึงมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. อ่านในเวลาว่าง คือใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๒. อ่านแบบสบายๆ ปล่อยอารมณ์ไปตามเรื่องที่อ่าน
๓. หยุดพักสายตาเป็นระยะ ๆ

การอ่านร้อยแก้ว

ร้อยแก้ว คือความเรียงที่สละสลวยและมีความไพเราะเหมาะสมด้วยเสียงและความหมาย

ดังนั้น การอ่านเรื่องแก้ว จึงหมายถึง
**การอ่านคำหรือข้อความที่เรียงเรียงมาจาก
 ภาษาพูด** ซึ่งการอ่านจะใช้เสียงพูดธรรมดาทั่วไป
 แต่มีความถูกต้องและชัดเจน โฉงหลักการ
 อ่านเรื่องแก้วมีดังต่อไปนี้

หลักการอ่านร้อยแก้ว

เนื้อเรื่อง

๑. อ่านออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจน
๒. น้ำเสียงในการอ่านน่าฟัง และเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง
๓. อ่านด้วยเสียงที่ดังพอได้ยินกันอย่างทั่วถึง

การอ่านร้อยกรอง

ร้อยกรอง คือคำประพันธ์หรือถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนในการแต่งคำประพันธ์ชนิดนั้น ๆ โดยคำประพันธ์ที่ถือเป็นร้อยกรองจะมีอยู่หลากหลายชนิด เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน และร่ายชนิดต่าง ๆ

ดังนั้น การอ่านร้อยกรองจึงเป็นการอ่านคำประพันธ์ที่แต่งขึ้นเป็นร้อยกรอง ซึ่งมีวิธีอ่านอยู่ 2 แบบด้วยกัน นั่นคือ

๑. อ่านออกเสียงทั่วไป มีลักษณะการอ่านที่ไม่เป็นทำนอง ใช้เสียงพูดธรรมดาคล้ายกับการอ่านร้อยแก้ว แต่ต้องอ่านให้ถูกจังหวะของคำประพันธ์ชนิดนั้น ๆ

๒. อ่านเป็นทำนอง ต้องอ่านให้มีเสียงสูงต่ำ มีจังหวะสั้นยาว มีการเน้นเสียงและสัมผัส และเอื้อนเสียงให้เป็นทำนองต่าง ๆ

• การอ่านร้อยกรองชนิดต่างๆ •

๑. การอ่านกลอนสุภาพหรือกลอนแปด จะมีจังหวะในการอ่านตามจำนวนของคำในแต่ละวรรค ดังนี้

☞ อ่านเป็น ๓/๒/๓ ถ้าคำในวรรคมี ๘ คำ

☞ อ่านเป็น ๓/๓/๓ ถ้าคำในวรรคมี ๙ คำ

☞ ถ้าอ่านเป็นทำนองเสนาะให้อ่านเสียงสูงใน ๒ วรรคแรก และอ่านเสียงต่ำใน ๒ วรรคหลัง

แผ่นดินไรรัก / รักมั่ง / ชังชังตอบ ใทรอบคอบ / คิดอ่าน / นะทลานหนา
รู้สิ่งใด / ไม่สู้ / รู้วิชา รู้รักษา / ตั้วรอด / เป็นยอดดี

(พระอภัยมณี)

๒. การอ่านโคลงสี่สุภาพ เป็นการอ่านทอดเสียง ยาวระหว่างวรรคต่อวรรค หรือเรียกว่า การเอื้อนเสียงให้มีความต่อเนื่องระหว่างวรรค เช่น

สิ่งใดในโลกล้วน	อนิจจัง
คงแต่บาปบุญยัง	เที่ยงแท้
คือเงาติดตัวตรึง	ตรึงแน่น อยู่หนา
ตามแต่บุญบาปแล้ว	ก่อเกื้อ รักษา

(ลิลิตพระลอ ตอนพระลอลาซาญา)

๓. การอ่านกาพย์ยานี ๑๑ วรรคแรกให้อ่านเว้นจังหวะ ๒/๓ ส่วนวรรคสองให้อ่านเว้นจังหวะ ๓/๓ เช่น

เรือสิงห์ / วิ่งแผ่นโผน	โจนตามคลื่น / ฟืนฝ่าฟอง
ดูยี่ง / สิงห์ลำฟอง	เป็นแถวท่อง / ล่องตามกัน
หาคา / หน้าตั้งเป็น	ดูขะเม่น / เห็นขบขัน
มั่งกร / ถอนพายพัน	ทันแข่งหน้า / วาสู่กรี

(กาพย์เห่เรือ)

๔. การอ่านกลอนบทละคร ให้อ่านเป็นจังหวะ โดย
จะมีช่วงจังหวะหยุดสั้น ๆ ภายในแต่ละวรรค ดังนี้

๑ อ่านเป็น ๒/๒/๒ ถ้าคำในวรรคมี ๖ คำ

๑ อ่านเป็น ๓/๒/๒ หรือ ๒/๒/๓ ถ้าคำ
ในวรรคมี ๗ คำ

๑ อ่านเป็น ๓/๒/๓ ถ้าคำในวรรคมี ๘ คำ

๑ อ่านเป็น ๓/๓/๓ ถ้าคำในวรรคมี ๙ คำ

เมื่อนั้น

เห็นมารดา / ล้มตื่น / สิ้นชีวิต

เข้าไป / นั่งใกล้ / ตั้งใจจง

ซลเนตร / คลอคลอง / นัยนา

พระสังข์ทรง / สวัสดิ์ / รัศมี

ตกใจแล่น / ตะลี้ / ตะลานมา

กราบลง / แทบเท้า / หิ้งซ้ายขวา

โศกา / รำรัก / ชนนี้

(สังข์ทอง ตอนพระสังข์ทนินางพันรุต)

สาระสำคัญ

การเขียน

การเขียนคืออะไร

การเขียน เป็นการติดต่อสื่อสารที่มีความสำคัญกับน้อง ๆ ทุกคน เพราะการเขียนใช้ในการสื่อเรื่องราวต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจ นอกจากนี้การเขียนยังเป็นส่วนสำคัญในการเรียนและการค้นคว้าของน้อง ๆ อีกด้วย

โดยการเขียนจะมีหลักปฏิบัติที่สำคัญดังต่อไปนี้ค่ะ

ข้อปฏิบัติในการเขียน

๑. เขียนเรื่องราวต่าง ๆ ให้ตรงกับจุดประสงค์ที่ต้องการสื่อสาร
๒. ต้องเขียนคำให้ถูกต้อง เพื่อน้อง ๆ จะได้สื่อสารได้ตรงกับความหมาย
๓. เขียนให้ชัดเจนและเข้าใจง่าย
๔. มีเหตุผลประกอบในการเขียน
๕. อ่านทบทวนเรื่องที่เขียน เพื่อปรับปรุงแก้ไขงานเขียนให้ถูกต้องสมบูรณ์

วิธีการเขียน

๑. วางโครงเรื่องที่ต้องการเขียน ซึ่งน้อง ๆ จะต้องวางลำดับก่อนหลังตามความต้องการของตัวเอง

๒. เริ่มเขียนตามโครงเรื่องที่ได้วางไว้แล้ว
๓. ต้องใช้ภาษาในการเขียนที่ถูกต้อง เหมาะสม และเข้าใจง่าย
๔. อ่านบททวนงานเขียนของตัวเอง เพื่อแก้ไข ข้อผิดพลาดและปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

การเขียนสื่อสาร

การเขียนสื่อสาร คือการเขียนเพื่อสื่อสารเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งความรู้ ความคิดเห็น ความเข้าใจ และความต้องการของผู้เขียน (ตัวน้อง ๆ เอง)

ซึ่งการเขียนในลักษณะนี้ ผู้เขียนต้องใช้ภาษาและสำนวนในการเขียนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของตัวเอง

